

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på *www.tekniskkulturarv.dk/about*

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

E. L. Müller.
Anvisning
til
forudsigelse
af
Veirslaget.

INDUSTRI-
FORENINGEN

1283

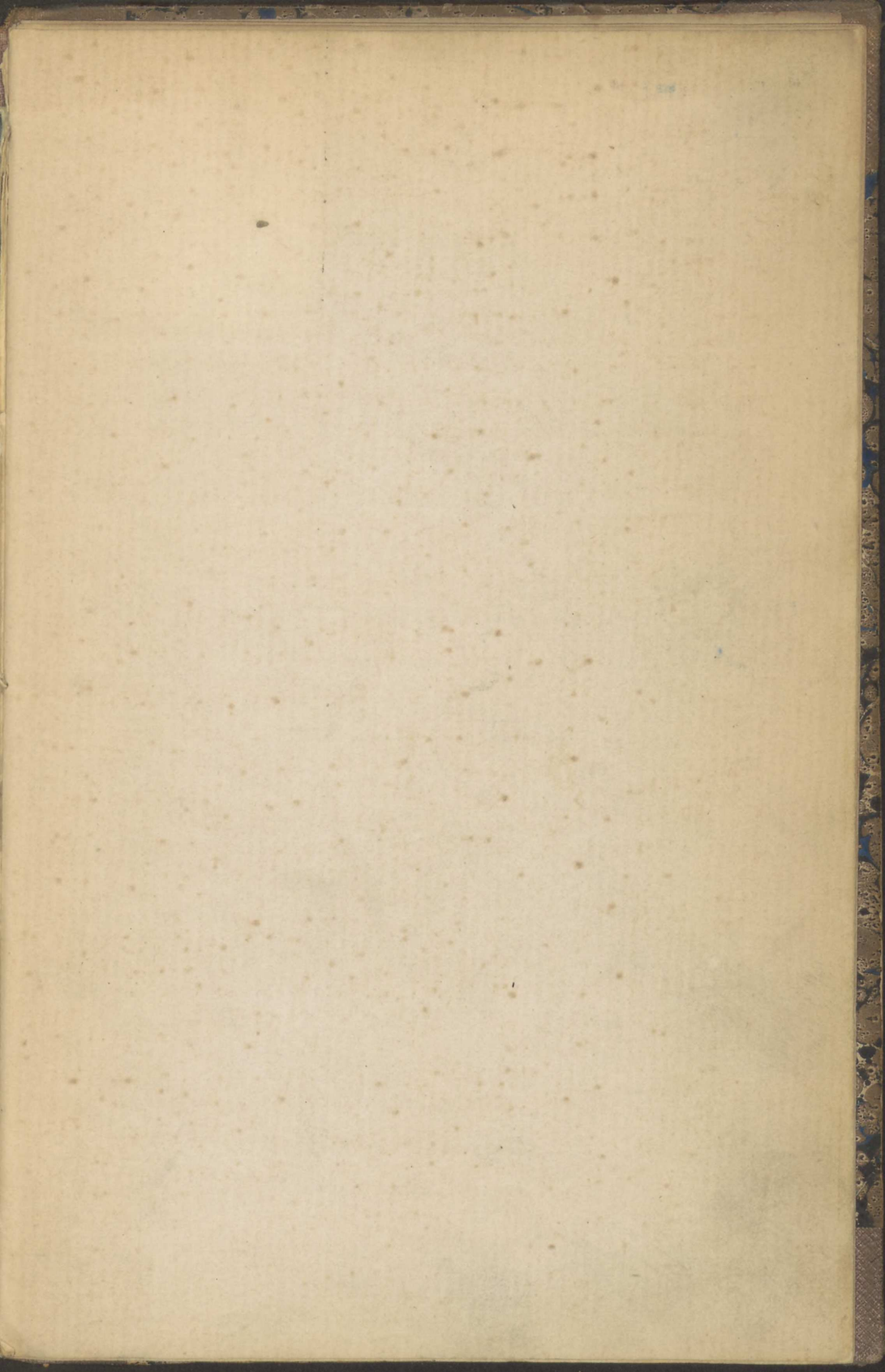
1255

~~1457~~

~~40~~

551 591

551591

93-9

Anviisning

til

Forudsigelse af Veirliget.

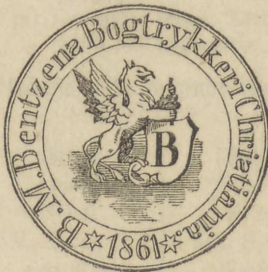
Efter

ADMIRAL FITZROY'S BAROMETER MANUAL

ved

H. J. Müller,

Captain-Lieutenant i den Norske Marine.

Christiania.

B. M. Bentzens Forlag.

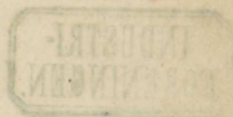
1864.

INDUSTRIAL

Handbook of Precision

ADmiral FITZROY'S BAROMETRIC MANUAL

J. G. BRILL
General-Editeur, 100, Rue de Valenciennes

Paris, 1864

Forklaring
 over
Veirglassenes Angivelser
 paa Nord Brede.

(For Syd Brede sæt i Nedenskaende overalt Nord istedetfor Syd)

Barometret stiger

for nordlig Vind (deri indbefattet Vind fra Nordvest, igjennem Nord og til Vest), —
 for tort eller mindre fugtigt Veir, — for mindre Vind, — eller for flere af disse Forandringer, —
 undtagen for de enkelte Tilfælde, da Regn eller Sne kommer med stærk Vind fra Nordkanten.

Thermometret synker

for alle ovennævnte Forandringer.

Barometret falder

for sydlig Vind (deri indbefattet Vind fra Sydøst, igjennem Syd og til Vest), —
 for Nebbor, — for mere Vind, — eller for flere af disse Forandringer, —
 undtagen for de enkelte Tilfælde, da Regn eller Sne kommer med svag Vind fra Nordkanten.

Thermometret stiger

for Vind fra Sydøst, igjennem Syd og til Vest.

Fugtigheden i Luften

tiltager for eller under Regn, Taage eller Dug.

(Vises ved Hygrometret.)

Paa Barometer-Skalerne vilde følgende Angivelser være hensigtsmæssige for Nord Brede:

Stiger

mod
 NOstl.
 NV., N. og O.
 Tort Veir.
 Mindre Vind.
 Undtagen mod
 Nebbor fra NO.

Falder

mod
 SVestl.
 SO., S. og V.
 Nebbor.
 Mere Vind.
 Undtagen mod
 Nebbor fra NO.

Heiratsanzeigen

von Frau Maria

Die hier nachfolgenden Heiratsanzeigen sind...

Heiratsanzeigen... Die hier nachfolgenden Heiratsanzeigen sind...

Die hier nachfolgenden Heiratsanzeigen sind...

Table with 2 columns: Name and Address. Includes entries like 'Herrn...' and 'Frau...'

Indledende Bemærkninger.

Veirliget spiller en saa væsentlig Rolle i vor daglige Syssel, er af saa stor Vigtighed for den heldige eller behagelige Udførelse af al vor daglige Gjerning, at det altid har stillet sig som særdeles ønskeligt nogen Tid forud at kunne angive, hvorledes det i en nær Fremtid skulde blive. Gjennem alle Tider have derfor de Allerfleste i mere eller mindre Grad bestræbt sig med at „spaae“ Veiret, og skjønt Størsteparten af disse Spaamænd vel ligesaa ofte have taget feil, som de have „gjøttet“ rigtigt, er der dog Enkelte, som ved lang Tids skarp Jagttagelse og megen Øvelse have erhvervet sig et saadant Blik, at de ofte med flaaende Sikkerhed kunne forudsige enkelte indtrædende Forandringer. Saadanne Resultater have dog hidtil i Regelen kun været udvundne ad Erfaringens Vej, og det er først i de senere Aar, at ogsaa denne Art Undersøgelser ere bragte ind under videnskabelige Theorier.

Vel kan det synes, som om Veirligets Forandringer ere saa hyderst lunefulde og uregelmæssige, at de umuligt vilde lade sig bringe ind under Videnskabens Herredømme, men dette er kun tilshyneladende saa; thi Veiret har i visse Maader ligesaa vel sin Følgerække, som andre Phænomener i Naturen, og er ligesaa vel som disse bestemte Love underkastet. Det er Meteorologiens eller Veirlærens Sag at udgranske disse, opstille de Regler, som deraf ere en Folge, og angive, hvorledes de bringes i Anvendelse*).

Videnskabsmanden og den praktiske Mand benytte til sine Forudsigelser af Veiret ikke de samme Midler, men deres Jagttagelser gaae dog ud paa ganske det Samme; thi Begge søge at udfinde Luftens Tilstand for deraf at slutte sig til det kommende Veirligt; kun ledes den første herved af sine Instrumenter, medens den anden derimod drager sine Slutninger fra saadanne andre Tegn, som Erfaring har lært ham at ansee som Forløberne for en bestemt Forandring. Hvor begge Metoder bruges i Forening, tør man vente at opnaae et i de fleste Tilfælde paalideligt Resultat. Der behøves hertil hver-

*) Stødet til den saaledes ubiilede Veirlære i sin nærværende Stikkelse er oprindeligt givet af den for sine Undersøgelser af Havets Veirforholde saa høit fortjente Amerikaner, Captain Mairn. Denne udlede sine Resultater af Sømandenes Jagttagelser, og kunde s. Gr. forfølge Stormens Gang over lange Strækninger af Havet. Ved Landet tabte han derimod Traaden; Kundskaben kunde derfor ikke blive fuldstændig, og det skyldes hans Opforbring, at Meteorologien nu ogsaa iland tæller mange ubmærkede Dyrtkere.

fen nogen videnskabelig Dannelse eller noget indviklet Apparat af Instrumenter; thi de som hertil benyttes, ere saa simple, at Enhver med Lethed vil kunne forstaae deres Indretning og lære deres Brug. Der kræves kun adskillig Ovelse og Erfaring for at kunne uddrage de rigtige Slutninger af deres Angivelser, og Ingen maa derfor vente, at han strax altid skal spaae rigtigt; meget mere maa han være forberedt paa, at han i Begyndelsen jevnlig tager feil.

Forinden vi gaae over til de Regler, som skulle lede os ved Forudsigelser af Veiret, skulle vi forsøge at give et kort Begreb om endeel Forholde, som have Indflydelse paa Veirliget, og de Love, hvoraf det styres.

Solen er den væsentligste Kilde til Veirligets Tilstand og Udvikling paa Jorden. Den virker i denne Henseende paa mangehaande Maader. Deels opvarmer den saavel Land som Hav og Luft; og frembringer derved Strømninger, hvorved Varmen forplantes fra Sted til andet; deels fordampes den Vandet, bringer dette til at optages som usynlige Dunster i Luften, og af dennes Strømninger — Vindene — føres til fjerne og koldere Egne.

Solen opvarmer stærkest Egnene omkring Ekvator; Luften der maa altsaa udvide sig, blive lettere og stige tilveirs. Den atmosfæriske Ligevægt forstyrres herved, og Strømninger — Vinde — ere Følgen. Kold og tung Luft flyder fra Polerne langs Jordens Overflade mod Ekvator for at indtage den opstigendes Plads, og denne flyder foroven tilbage mod Polerne, for atter her at bringe Ligevægt tilveie. Vi faae saaledes et endeløst Kredsløb i Atmosfæren, eller med andre Ord, paa vor Halvkugle en kold og tung Nordenvind, som blæser langs Jordens Overflade, og en varm samt let Søndenvind, der i en øvre Strømning flyder mod Polerne. Stod nu Jorden stille, vilde disse Vinde blæse ret Nord og Syd, men dette er ikke saa; Jorden dreier sig om sin Axe fra Vest mod Ost, og Vindene bringes derved til at afvige saaledes, at Nordenvinden bliver Nordostvind, Søndenvinden Sydvestvind. Fremdeles er det kun i en ringere Afstand fra Ekvator, at disse to Vinde formaae at holde sig adskilte fra hinanden. Det er saaledes kun der, at den regelmæssige Passatvind (paa vor Halvkugle Nordostpassaten) blæser stadigt hele Aaret rundt; paa høiere Breder derimod er den øvre varme Strømning saa affjølet, at den synker ned paa Jordens Overflade, og vi have derfor her snart en Nordostvind, snart en Sydvestvind (hyppigst den sidste), eller ogsaa Vinde, der ligge imellem disse, og som fremkomme, idet Hovedvindene gjenfaldt paavirke hinanden. Det fremgaer heraf, at vi have to Hovedvinde, de sydvestlige, der ere varme og lette, og de nordøstlige, der ere kolde og tunge; Mellembundene ville have Hovedvindenes Egenstaber i større eller mindre Grad, alt eftersom de nærme sig til eller fjerne sig fra disse. Men fremdeles maa det mærkes, at varm Luft formaaer at holde opløst i sig store Mængder af Vanddamp, medens dette kun i ringe Grad er Tilfældet med

den kolde. Den varme Sydvestvind, der har strøget hen over store Have, er derfor rigeligt ladet med Fugtighed; heri en yderligere Grund til at den er let; thi Vanddampene ere lettere end atmosfærisk Luft. Eftersom den skrider frem mod Norden, affjøles den, og maa give Slip paa noget af sin Væde som Regn, Sne eller Dug; tillige maa den give Slip paa den Varme, som den laante i varmere Egne til Dannelsen af de Dampene, som saaledes slippes ned paa høiere Brede; heri en yderligere Grund til, at den er varm. Vi komme saaledes til det Resultat, at de sydlige Vinde ere varme, lette og fugtige; de nordlige derimod kolde, tunge og tørre, og hertil støtte vi vore Forudsigelser om Veirliget; thi den kommende Vind vil nogen Tid forud blande sig med den for Diebliffet blæsende og meddele denne nogle af sine Egenskaber. Det kommer saaledes ved de Sagttagelser, som skulle lede os ved vore Forudsigelser af Veiret, i det Væsentlige an paa at undersøge Luftens Vægt, dens Varmegrad og dens Fugtighed. Vi betjene os hertil af Barometer, Thermometer og Fugtighedsmaaler*). Hvorledes disse benyttes, findes, tilligemed de ved talrige Sagttageres Erfaring bekræftede Regler, klart angivne hos Admiral Fikroy**), og vi skulle derfor efter disse forudskiftede oplysende Bemærkninger i det Følgende hovedsageligt holde os til hans Fremstilling.

1. Nagtet Veirglas stadigt benyttes baade af dem, som færdes paa Habet, og af dem, som leve iland, ere dog kun de, der længe have iagttaget deres Angivelser og med Omhu sammenlignet disse med Veirligets Forandringer, istand til deraf at uddrage andre Slutninger, end at et stigende Barometer ialmindelighed bebuder mindre Vind eller Regn, et synkende derimod mere Vind eller Regn, eller mere af begge Dele, — at en høi Barometerstand angiver smukt Veir, et lavt Barometer derimod det Modsatte. Men hvor nyttige og rigtige disse almindelige Slutninger ere i de fleste Tilfælde, ere de dog undertiden feilagtige, og dette kan hos den mindre Erfarne let vække Mistillid.

2. Ved noie at lægge Mærke til efterfølgende Bemærkninger, der ere Resultater af mange Sagttageres fleeraarige Erfaring, kan Enhver med Letthed lære sig til at bruge Barometret og forstaae dets Angivelser.

*) Benytter man som Fugtighedsmaaler tvende Thermometre, det ene med vaad, det andet med tør Kugle, vil naturligviis dette sidste angive Luftens Temperatur, og man vil da altsaa kun behøve Barometer og Fugtighedsmaaler.

**) Admiral Fikroy beskriver med særdeles Dygtighed og Held de meteorologiske Sagttagelser i England. Han laaber daglig i de engelske Aviser offentliggjøre, hvilket Veir man efter Sandsynlighed vil faae paa de forskjellige Steder i Storbritannien for de to paafølgende Dage. Vel naae disse Forudsigelser undertiden feil, men de ere oftere rigtige, og navnlig gælder dette, naar Storm eller Uveir ere ivente. Admiral Fikroy's Sagttagelser og Veirspaadomme have derfor stiftet uendelig Nytte og forebygget mangt et Forliis og mangt et Tab af Mennekkeliv.

3. Barometret viser Luftens Vægt. Tænker man sig et i den ene Ende lukket Glasrør at være gjort ganske lufttomt, og derpaa med sin aabne Ende at være stiftet ned i en Beholder, der er fyldt med Kviksølv, saa indsee vi, at saameget af dette maa stige op i Røret, at der er Ligevægt imellem Kviksølvsøilen her og det Lufttryk, som virker paa Beholderen og derfra driver Metallet op i Røret. Barometret bestaaer af en saadan Beholder og et saadant Rør. Kviksølvcolonnen i Røret maa være ligesaameget som en paa Beholderen trykkende Luftsoile af samme Gjennemsnit, men af hele Atmosfærens Høide. Barometerhøiden er i Middeltal omtr. 30 Tommer engelsk, og viser os altsaa, at Luften trykker med en Vægt af omtr. 15 $\mathcal{T}$ paa Kvadrattommen. Bliver Luften tungere, maa Barometret stige, bliver den lettere, maa det falde, og skeer ingen Forandring i Luftens Tæthed eller Vægt, maa Barometret forblive roligt.

4. Barometrets Stand ligeoverfor de Indskrifter, som findes paa de hidtil brugelige Barometerstaler, er ikke saameget at agte paa, som om Barometret stiger eller falder; thi om det staaer paa Forandring (29.5 eng.), og derpaa stiger til Smukt (30.), saa tilkjendegives herved en Forandring i Vind eller Veir (rigtignok ikke saa stor, som om det havde steget høiere); staaer det over Smukt, og derpaa falder, saa vil det ogsaa bebude en Forandring (rigtignok ikke saa stor, som om det havde staaet lavere). Heller ikke er paa disse Staler taget Hensyn hverken til Vindens Retning og Styrke eller til Høiden over Havet, hvilken dog vil have en væsentlig Indflydelse paa dets Stand, da det vil falde omtrent $\frac{1}{10}$ Tomme for hver 100 Fod, det bringes lodret i Veiret. Maa man i det Hele, for at bedømme Veirets Tilstand, ikke saameget tage Hensyn til Barometrets Stand som til dets Stigen eller Falden, og dette ikke alene i de nærmest foregaaende Timer, men ogsaa i de nærmest foregaaende Dage. Heller ikke maa man lade ud af Betragtning Virkningerne af Forandring i Vindens Retning, dens Styrke og Luftens Fugtighedsgrad.

5. I vor Deel af Verden, henimod de høiere Bredegrader, omfatter Barometrets Stigen og Falden omtr. 3 Tommer, nemlig mellem 30.9 og under 28. i sjældne Tilfælde. Den sædvanlige Bevægelse er dog imellem 30.5 og omtrent 29. Nær Ækvator forandrer det sig kun saa Tiendedele, undtagen i Storme, da det undertiden kan falde lige til 27 Tommer.

6. Thermometret viser Luftens Varmegrad, men ikke dens Vægt. Der er ingen Luft indeni Instrumentet, og heller ingen kan faae Udgang til at virke paa det Kviksølv, hvormed Kuglen er fyldt. Men Temperaturen virker paa dette; Varmen udvider det, og Kulden saammentrækker det; den fine Soile i Røret stiger og falder med Temperaturforandringen, og angiver derved dennes Grad.

7. Hygrometret viser Luftens Fugtighedsgrad. Der gives forskjellige saadanne, men det bedste og paalideligste bestaaer af tvende Thermometre, det ene med tor, det andet med fugtig Kugle. Fra denne sidste vil Fordampning foregaae; Varme vil bindes, og den fugtige Kugle affjoles*). So torrere Luften er, jo stærkere vil Fordampningen og Affjølingen være, og jo større altsaa Forskjellen mellem begge Thermometres Angivelser. Er Luften mættet med Fugtighed, kan ingen Fordampning finde Sted, og Thermometrene maae da staae lige høit

De to Thermometre bør ikke være hinanden nærmere end 2 til 3 Tommer. De bør hænge i Skyggen, hvor der er stille og hvor ingen Varmestraaling kan finde Sted fra Vægge e. desl. De maae være noie sammenlignede, saa at man er forvisset om, at begge vise samme Varmegrad, naar begge Kugler ere tørre. Det vaade Thermometers Kugle holdes bedst fugtig, naar den omgives med en Lap af Væred eller Bomuld, eller en almindelig Lampevæge, der bindes løst om Thermometret ovenover Kuglen, og hvis nederste Ende hænger ned i et nedenunder anbragt lidet Kar med Vand. Lappen eller Vægen maa af og til vaskes eller ombyttes.

I vort Climat vil Forskjellen mellem de to Thermometres Angivelser i Almindelighed variere mellem 1 og 6° Reaumur. I varme og tørre Lande kan den opgaae til 13°. En Forskjel af omtrent 3° ansees for det sundeste i beboede Værelser.

8. Det maa vel lægges Mærke til, at Luftens Tilstand bebuder det Veir, som skal komme, meget mere, end det angiver det Veir, man har (en vigtig Kjendsgjerning, som man ofte overseer); ligeledes, at jo længere Tid der hengaaer mellem Mærkerne paa en Veirforandring og dennes Indtrædelse, jo længere vil det bebudede Veir vare. Omvendt vil det kun være af kort Varighed, om der kun hengaaer kort Tid mellem Mærkerne og Forandringen.

9. For at komme til Kundskab om Luftens Tilstand, bør ikke alene Instrumenterne iagttages, men tillige Himlens Udseende noie lægges Mærke til.

10. Dersom Barometret har havt sin almindelige Høide, omtrent 30 Tommer ved Havsladen, og det da forbliver roligt, eller stiger, medens Thermometret synker, og Fugtigheden bliver mindre, kan man vente nordvestlig, nordlig eller nordøstlig Wind, mindre Wind, eller mindre Nedbør.

11. Falder det derimod, medens Varmen og Fugtigheden tiltager, kan man vente Nedbør og sydlig, sydlig eller sydvestlig Wind. Om Vinteren vil et synkende Barometer med stigende Thermometer bebude Sne.

12. Undtagelser fra disse Regler indtræffe, naar nordøstlig Wind med Nedbør forestaaer; thi da vil Barometret ofte stige alene paa Grund af

*) Vi have et velkjendt Exempel herpaa i den Kjøling, vi føle, naar vi f. Ex. vade Vandet med Eau de Cologne eller anden hurtigt fordampende Vædske.

Windens Retning. Dette maa lægges Mærke til, da man ellers let af Stigningen vilde lade sig lede til et urigtigt Resultat.

13. Staaer Barometret lavere end sædvanligt, som paa omkring 29.5 ved Havfladen, vil en Stigning gaae forud for mindre Vind, nordlig Vind, eller mindre Nedbør; men har det staaet meget lavt, som omkring 29 Tommer, vil den første Stigning gjerne følges af stærk Vind, undertiden heftige Byger fra Nordvest, Nord eller Nordost. Er dette Veir indtraadt, og Barometret fremdeles vedbliver gradviis at stige, vil dette bebude godt Veir, saafremt Thermometret samtidigt synker. Men vedbliver Temperaturen lige hoi, er det sandsynligt, at Vinden vil springe tilbage mod Solen, og at man vil faae mere sydlig eller sydvestlig Vind. Især er dette at vente, om Barometrets Stigen har været hurtig.

14. De farligste Vindspring eller de sværeste Nordenstorme indtræde i nært efterat Barometret først begynder at stige fra en meget lav Stand; ligesaa, om Vinden nogen Tid efter gradviis sfager sig, selv om Barometret stiger.

15. Skjønt det kommende Veir samt Vindens Retning og Styrke angives mindre af Barometrets Stand end af dets Stigen eller Falden, vil dog en Barometerhoide af mere end 30 Tommer (ved Havfladen) være Tegn paa godt Veir og svag Vind; dog kan det ogsaa med en saadan Stand undertiden blæse meget stivt fra Compassstregerne mellem Nord og Ost.

16. Stiger Barometret hurtigt, er det Tegn paa uroligt Veir; bevæger det sig langsomt, kan stadigere Veir ventes. Forbliver det roligt, medens Luften tillige er tøv, kan man vente længere Tids meget smukt Veir.

17. Hurtig og stærk Falden er Tegn paa Storm og Nedbør. En Falden af en halv Tomme eller mere i Timen er et sikkert Varsel om Storm. Afsvælvende Stigen og Falden tyder paa meget ustadigt og truende Veir.

18. Barometret stiger altid betydeligt mod Enden af en Storm, undertiden endog ved dens Begyndelse. Skjønt det falder meest mod stærk Vind, falder det ogsaa betydeligt mod stærk Regn.

19. Den laveste Barometerstand finder Sted ved Storm fra Sydvest, Syd eller Sydost, den hoieste ved Vind fra Nordvest, Nord eller Nordost, — eller i Stille.

20. Skjønt Barometret i Regelen falder mod sydlig Vind, og stiger mod nordlig, kan dog det Modsatte undertiden være Tilfældet, men den sydlige Vind vil da være tøv med smukt Veir, den nordlige stærk og ledsaget af Nedbør, maaskee af Lynild.

21. Falder Barometret betydeligt, kan man vente stærk Vind med Nedbør og maaskee Lynild. Vinden vil komme fra Nordkanten, hvis Thermometret staaer lavt for Aarstiden, derimod sydlig, om det staaer høit.

22. Falder Barometret pludseligt med vestlig Vind, tor man ofte vente heftig Storm fra Nordvest, Nord eller Nordost.

23. Hvis en Storm bryder løs fra Ost eller Sydost, og Vinden skager sig mod Syd, vil Barometret vedblive at falde, indtil Vinden er nær en bestemt Forandring, da den maaskee for en kort Tid vil lægge sig. Men den vil derpaa snart komme igjen, maaskee voldsomt og pludseligt, hvorefter et stigende Barometer og et faldende Thermometer vil angive, at den vil skage sig mod Nordvest, Nord eller Nordost.

24. Ibetmindste tre*) Aarsager synes at virke paa Barometerstanden.

25. For det første Vindens Retning. Nordostvinden bringer det til at stige høiest, Sydvestvinden til at synke dybest. Vinde fra andre Compassreger mere eller mindre, eftersom de nærme sig mere eller mindre til N. og S.

26. Nordost og Sydvest kunne derfor kaldes Vindenes Poler.

27. Den Forskjel i Barometerstanden, som alene bevirkes af Forandring i Vindens Retning fra den ene Hovedvind til den anden, vil, naar vi antage samme Styrke af Vinden og samme Fugtighed i Luften, paa vore Breder beløbe sig til omtrent en halv Tomme.

28. For det andet synes den større eller mindre Grad af Fugtighed i Luften for sig alene at kunne bevirke en Forskjel i Standen af en halv Tomme.

29. For det tredje vil Vindens Styrke alene, uden Hensyn til dens Retning eller Luftens Fugtighed, tilkjendegives forud eller ledsages af en Stigen eller Falden, der er større eller mindre efter Styrken, og i enkelte Tilfælde kan opgaae til over to Tommer.

30. Tænke vi os derfor alle tre Aarsager at virke i Forening, saa ville de kunne bringe Standen til at synke fra næsten 31 Tommer til hended 27. Dette har, skjønt meget sjældent, virkelig hændt, ja selv under tropiske Bredegrader.

31. I Almindelighed virke disse tre Aarsager i mindre Grad og heller ikke saamtidigt; almindelige Veirforandringer ere derfor hyppigere end saadanne usædvanlige, som tilkjendegives ved en saa yderlig Forskjel i Barometerstanden.

32. I hvorvel sjældent, har man dog Exempler paa snuvt Veir med lav Barometerstand, men dette vil altid gaae forud for vedvarende Kuling eller Nebbor, om ikke begge paa eengang.

33. Efter meget varmt og stille Veir kan der følge Byger eller Uveir med Regn; ligeledes kan dette være Tilfældet, naar Temperaturen er ualmindelig hoi for Aarstiden, eller naar Luften er eller har været stærkt ladet med Electricitet.

*) Electricitetens Virkning er endnu kun lidet bekendt.

34. Man maa altid tage Hensyn til Veirglasjenes Angivelser ikke alene nogle Timer, men ogsaa nogle Dage forud; thi Instrumenterne kunne paavirkes baade af nære og fjerne Aarsager. Nogle af disse kunne bevirke Forskyvelser i Atmosfæren saa langt borte, at de ikke bemærkes af Sagtageren, skjønt de have Indflydelse paa hans Instrumenter.

35. Undertiden vil haardt Veir med sydlig Vind kun foranledige en ubetydelig Falden, men det vil da ikke vare længe, og efterfølges af længere Tids nordlig Vind; omvendt kan det hændes, at Barometret tilsyneladende mod foregaaende Regler falder med smukt Veir og nordlig Vind men Aarsagen ligger da i, at længere Tids sydlig Vind er i Begreb med at indtræde.

36. Det bør lægges Mærke til, at Vinden paa vor Halvkugle i Regelen synes at skage sig, eller trække sig rundt med Solen (samme Veir som Viseerne paa et Uhr). Gjør den ikke dette, men skager sig den modsatte Veir, kan efter kort Tids Forløb mere Vind og Uveir ventes.

37. Foranstaaende Regler have ingenlunde til Hensigt at afholde fra at granske Luftens Udseende og andre Mærker paa Forandring i Veiret. Ivertimod vil enhver fornuftig Sagttager gjøre vel i at agte paa saadanne Mærker paa samme Tid, som han raadspørger sine Instrumenter. Han vil da finde, at jo noiagtigere han følger og sammenligner begge Kilder, jo sikkrere vil Resultatet blive.

38. Følgende mere bestemte Mærker paa Veiret kunne være nyttige baade for Somænd, Landmænd og Gartnere.

39. Hvadenten det er klart eller skyet, vil en rosenrød Himmel ved Solnedgang bebude smukt Veir, — en kobberrød Farve Regn, — en graa Morgenhimmel smukt Veir. Sees Dagskåret over Skybanker, kan Vind ventes; viser det sig nærved Horizonten, derimod godt Veir.

40. Skyer af et blødt eller fiint Udseende tyde paa smukt Veir med maadelig Vind; skarptkantede olieagtigt udseende Skyer tilkjendegive stærkt Vind. En mørk, dunkel blaa Himmel tyder paa Vind, — en lys, klar blaa Himmel derimod paa godt Veir. Det gjælder i det Hele som almindelig Regel, at jo blødere Skyerne see ud, jo mindre Vind (men maaskee des mere Regn) kan man vente; — og jo haardere, jo mere fedtagtige, sammenrullede, taffede eller forrevne de see ud, jo stærkere vil den kommende Vind blive. En skinnende gul Himmel bebuder Blæst, en bleggul derimod Nedbor, — en grønagtig, sygelig udseende Farve Vind og Regn. Man kan saaledes ved at lægge Mærke til, om den gule, røde eller en anden Farve er meest fremtrædende, med nogenlunde Noiagtighed forudsjøe Veiret, og raadspørger man samtidigt Instrumenterne, kan det skee med næsten fuldkommen Sikkerhed.

41. Smaa blækagtige Skyer bebude Regn; lette Dribfskyer eller Skodde tyde paa Regn, om de fare forbi tunge Skymasfer, men blot paa Vind, om de sees alene.

42. Høitsvævende Skyer, der sees at drive forbi Solen, Maanen eller Stjernerne i en Retning, der er forskjellig fra den, i hvilken de lavere Skyer gaae eller Vinden blæser, tyde paa en Vindforandring i den Retning, hvori hine Skyer bevæge sig.

43. Efter smukt, klart Veir vilde de første Regn paa Himmelen til en indtrædende Forandring i Almindelighed bestaae i lyse Striber, Krøller eller Bugtninger, eller plettede Samlinger af hvide, fjerne Skyer, hvilke tiftage i Mængde og Størrelse, indtil Himmelen bliver mere og mere dunkel, og til sidst er ganske overskyet. Dette er et useilbart Regn paa Blæst eller Regn; den første eller den sidste vil blive fremherskende, alt eftersom Himlens Udseende er fremtrædende olieagtig eller vandig.

44. Jo høiere og fjernere saadanne Skyer synes at hænge, jo mere gradvøis, men almindelig vil den indtrædende Veirforandring sædvanligvøis blive.

45. Lette, fine, rolige Skygger eller Farver, med bløde, ubestemt formede Skyer bebude og ledsage smukt Veir; men prægtige, almindelige Farver, med haarde, skarpt begrændsede Skyer, tilkjendegive Regn, rimeligvøis ledsaget af stærk Blæst.

46. Taagefskyer, der danne sig eller hænge paa høit Land, bebude Vind og Regn, hvis de blive liggende, vøye eller synke ned. Men stige de eller adspredde sig, kan man vente bedre eller smukt Veir.

47. At Søfuglene flyve tidligt ud, og drage langt bort, er Regn paa godt Veir. Solde de sig derimod nær ved Land, i Fjorde og Bugter, eller endog flyve ind over Landet, kan stygt og stormende Veir ventes. Naar Svaler, Krager og andre høitflyvende Fugle stige høit tilveirs i deres Flugt, vil Veiret i Almindelighed blive godt; flyve de derimod op og ned eller lavt, eller stoffes om Nederne, da tør Regn eller Blæst ventes. Mange saadanne Regn kunne hentes fra Dyrenes Liv; thi disse sole ofte Veiret, før det kommer. Naar saaledes Dyrene søge Ly, Svinene bæve Halm til deres Stier, da tyder dette paa Regn og daarligt Veir. Naar Iglerne stige tilveirs i deres Glas, bliver det godt Veir, naar de derimod søge tilbunds, bliver det Regn eller Storm. Naar Nogen ikke stiger raadt op eller i stille Veir ikke lige tilveirs fra Skofstienen, da er dette Regn paa Forandring af Veiret til det Værr.

48. Vaade Dug og Taage ere Regn paa smukt Veir; thi deres Dannelse kan hverken foregaae med overskyet Himmel eller under stærk Vind. Vel seer man undertiden Taagen ligesom at rulle bort af Vinden, men sjelden eller aldrig dannes den, medens det blæser.

49. Ualmindelig Klarhed i Luften tæt ved Horizonen, usædvanlig Sigtbarhed, saa at fjerne Gjenstande, som Land, Høider o. s. v. vise sig med stor Tydelighed, — Hildring, eller at Gjenstande i Horizonen synes at blive høiere eller endog at svæbe over denne, — at man synes at høre usædvanligt tydeligt, — disse ere Allesammen Tegn paa Regn, maaskee ogsaa paa Vind.

50. Stærk Hildring er Tegn paa østlig Vind, der vil skage sig sydober.

51. Ualmindelig Lindren hos Stjeruerne, tilshneladende Fordobling af Maanens Horn, Ringe om Sol eller Maane, Regnbuer eller saakaldte „Veirhoveder“ (Stykker af en Regnbue), ere alle mere eller mindre sikre Tegn paa tiltagende Blæst eller paa Regn med eller uden Vind.

52. Tæt ved Land, i indelukte Havne, i Dale eller over lavt Land, aftager Vinden i Almindelighed kjendeligt om Aftenen, idet Himlen samtidigt bliver klar. Til saadanne Tider vil man fra en overliggende Høide see udbredt under sig en tynd Taage, der synes at standse Vinden.

53. Saavel Luftens Torhed eller Fugtighed som dens Temperatur bør altid tages i Betragtning tilligemed andre Tegn paa Veirforandring eller stadigt Veir.

For at gjøre dette lille Skrift nyttigere for Sømandene, hvorsom helst de ere paa Havet, skulle endnu til mulig Veiledning for den unge og maaskee endnu uerfarne Vagtschef tilføies et Par Ord om Byger og Bygeveir.

I Almindelighed ville Skyer gaae forud for, ledsage eller følge efter Byger, men den meget farlige „hvide Byge“ (i Vestindien og andre Steder) tilkjendegiver sig kun ved en susende Lyd og ved oppidstet Skum paa Søen.

„Nedstigende Byger“ — „Faldveir“ — komme skjons nedover fra høit Land eller fra høiere Luftslag. De ere farlige, da de undertiden komme med saa stor Voldsomhed, at de staae i Lighed med kortvarige Orkanstød.

Kan man see igjennem eller under en Bygesky, vil den rimeligviis ikke bringe saamegen Vind, som en mørk Sky, der gaaer lige ned til Horizonen. Alt Skyerne antyde mere eller mindre Vind, efter som de see haarde eller bløde ud, er allerede tilforn anført. Udtrykkene „det stuer sammen“, „fordeler sig“, „seer skiddent ud“ ere vel kjendte tilføes og meget betegnende.

En Bygesky vil bringe mere eller mindre Vind, enten med eller uden Regn, Hagl eller Sne, alt efter som den hæver sig hurtigt eller langsomt, seer mere eller mindre forreben ud, i meer eller mindre Grad et i urolig Bevægelse og stadig skifter Form, ledsages af omkringfarende Skydotter, eller om Skymassen er uden bestemt Form, ikke forandrer denne synderligt, men sagte bevæger sig fremad paa Himlen.

En Vagtschef, der noie giver Agt paa Skyerne og Tegnene paa Veirforandring, kan spare sit Mandskab for en heel Deel unødvendigt Arbeide

i Regn og Uveir, og desuden bevare sine Seil, Rundholter og sin Taffelage i en Grad, der ikke altid lægges tilstrækkelig Vægt paa.

De engelske Sømande have angaaende Barometer og Veir endeel Mundheld, som ere fremsatte i en Slags Verseform, og derved let fæste sig i Sufommelsen. Admiral Fitzroy anfører enkelte saadanne, og vi have her forføgt at gjengive nogle i Oversættelse:

„Bed første Stigen efter Lav Stand
Du Vind og Byger vente kan“.

„Langt Varsel, længe staaer
Kort Varsel, snart gaaer“.

I Bygeveir: „Hvis Du saaer Regn forinden Vind
Da bør Du dine Seil ta' ind;
Men kommer Vinden først, og Regnen saa,
Kan mere Seil Du lade staae“.

Da de saakaldte Aneroider i den senere Tid komme meget i Brug istedetfor de sædvanlige Barometre, og da de anbefale sig ved mange Fordele, saasom at optage liden Plads, lade sig anbringe hvorfomhelst, og ikke paavirkes af Skibets Bevægelser, skulle et Par Bemærkninger tilføies om disse Instrumenter.

De bestaae i Hovedsagen af en liden rund Metalkasse, der næsten er lufttom, og paa hvilken Trykket af den atmosfæriske Luft virker. Eftersom dette er stort eller lidet, vil Kassen klemmes mere eller mindre sammen, og ved en Vægtstang virke paa en Udvejling, som sætter en Viser udenpaa Instrumentet i Bevægelse.

Der forfærdiges for Tiden Aneroider, som ere fuldkommen compenserede for Temperaturens Forandring; de ere noiagtigt (ikke ligedelig) inddeelte paa Skiven, og staae ligesaa høit over de sædvanlige Aneroider, som Chronometerne over et billigt Uhr; dog ere de endnu forholdsvis temmelig kostbare.

En Aneroider maa af og til stilles efter et godt Kviksolubarometer; dette skeer ved at give Skruen paa Bagsiden en sagte og svag Omdreining.

Der gives en Slags Aneroider, som ere en Modification af de ældre, og som ere betydeligt mindre end de hidtil brugelige. Disse anbefale sig i hoi Grad som en Slags „Lommeveirglas“, og ere meget tjenlige paa Smaafartøier, som enten ikke have Raad til at anstaffe et Kviksolubarometer, eller Plads til at anbringe et saadant.

at gjenlige nøgle i det gamle
 fæstning. Men det er først efter en længere
 tids søgen at man finder den gamle
 nøgle i det gamle fæstning.

Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning.

Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning.

Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning.

Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning.

Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning. Den gamle nøgle er den gamle
 fæstning.

